

Hur man bekämpar jättelokan

Jättebjörnloka (*Heracleum mantegazzianum*) är en främmande art som introducerades som trädgårdsväxt i Sverige på 1800-talet. Arten blir mellan 2-3 meter hög och förökar sig genom fröspridning. Jättelokan bildar monokulturer och den naturliga floran och faunan hotas då den måste lämna plats åt ”jättelokalandskapen”. Jättelokan kan på detta sätt bidra till en minskad biologisk mångfald. En jättelokas växtsaft innehåller vissa kemiska substanser som i kontakt med solljus eller UV-strålning kan orsaka mer eller mindre svåra hudskador.

Bekämpningsmetoder

Det finns flera olika sätt att bekämpa jättelokan på.

Toppkaping

Genom att kapa blommande plantor innan fröbildning hindrar man vidare spridning av växten. Enklast görs detta med lie. Man bör stoppa fröställningarna i säck och förgöra dem, annars kan frön efter mogna på stängerna och göra arbetet ogjort. Jättelokan kan sätta nödsrott om den blir stressad vid bekämpning. Därför bör man kontrollera bestånden några gånger under sommaren efter eventuella nödsrott.

Rotkaping

Här huggs på roten av några centimeter under tillväxtpunkten, som ligger i eller strax under markytan, vid övergång mellan rot eller stam. Plantan ska dras upp så att den inte rotar sig på nytt. Detta görs med hacka eller spade. Fördelen med denna metod är att växten dör. Uppgrävning är lämpligast på våren. Denna metod är mycket effektiv, men bara på bestånd med mindre än 200 lokor då den är mycket energi- och tidskrävande.

Jordbearbetning

Jättelokan är känslig för traditionell jordbearbetning och finns sällan i brukad mark. Plöjning eller användning av jordfräs eller kultivator är ett bra alternativ. Jordbearbetning ska inte användas på mark som hyser värdefull vegetation.

Övertäckning

Genom att begrava bestånden under lerhaltig, tät jord på 25-30 cm, kvävs jättelokan. Givetvis ska jorden vara fri från frön.

Kemisk bekämpning

Av hänsyn till natur och miljö ska kemiska bekämpningsmedel helst undvikas. Användning intill sjöstränder och vid vattendrag måste utföras med största försiktighet.

Övriga metoder

Bekämpning med salt eller andra kemiska metoder på jättelokan bör inte rekommenderas då dess effektivitet inte har bevisats. Om dessa ämnen rinner ner i jordmånen och vattendrag kan det få negativa konsekvenser.

Lagstiftning

Bekämpningen av jättelokan regleras genom jordbruksverkets ”föreskrifter om bekämpning av jättelokan” (SJVFS 1998:31). Bestämmelserna säger att i områden där kommunen har upprättat en bekämpningsplan för jättelokan kan länsstyrelsen ålägga en markägare att bekämpa jättelokan på sin fastighet.